

P6_TA-PROV(2007)0614

Sporazumi o gospodarskem partnerstvu

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. decembra 2007 o sporazumih o gospodarskem partnerstvu

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporazuma o partnerstvu med članicami skupine afriških, karibskih in pacifiških (AKP) držav na eni strani ter Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na drugi, podpisanega v Cotonouju dne 23. junija 2000 (Sporazum iz Cotonouja),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 23. oktobra 2007 o sporazumih o gospodarskem partnerstvu (KOM(2007)0635),
 - ob upoštevanju sklepov Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose z dne 19. novembra 2007 v zvezi s sporazumi o gospodarskem partnerstvu,
 - ob upoštevanju resolucije skupne parlamentarne skupščine AKP-EU o oceni pogajanj o sporazumih o gospodarskem partnerstvu, sprejete dne 20. novembra 2007 v mestu Kigali,
 - ob upoštevanju Splošnega sporazuma o tarifah in trgovini (GATT), zlasti njegovega člena XXIV,
 - ob upoštevanju izjave o politiki z dne 9. novembra 2007, ki so jo ministri držav AKP podali o sporazumih o gospodarskem partnerstvu,
 - ob upoštevanju prejšnjih resolucij na to temo, zlasti resolucije o sporazumih o gospodarskem partnerstvu z dne 23. maja 2007¹,
 - ob upoštevanju člena 103(2) svojega Poslovnika,
- A. ker Sporazum iz Cotonouja v členu 36(1) navaja, da so se pogodbenice dogovorile o sklenitvi nove trgovinske ureditve, skladne s Svetovno trgovinsko organizacijo, o postopnem odpravljanju trgovinskih ovir med njimi in spodbujanju sodelovanja na vseh področjih, ki zadevajo trgovino in razvoj,
- B. ker od konca leta 2007 Sporazum iz Cotonouja ne bo več izvzet iz zakonodaje Svetovne trgovinske organizacije,
- C. ker so številne države AKP zadržane glede sklepanja sporazumov o gospodarskem partnerstvu in trdijo, da Komisija pritiska nanje, naj jih podpišejo, druge pa vztrajajo, da je dostop do trga EU pomemben za njihovo gospodarstvo,
- D. ker je vzpostavitev regionalnega trga bistveni instrument za uspešno izvajanje sporazumov o gospodarskem partnerstvu,

¹ Sprejeta besedila, P6_TA(2007)0204.

- E. ker pogajanja o sporazumih o gospodarskem partnerstvu, s katerimi naj bi nadomestili Sporazum iz Cotonouja, v šestih regijah ne napredujejo enakomerno in se najverjetneje ne bodo zaključila pred koncem 2007,
- F. ker je oktobra 2007 Komisija državam AKP ponudila začasni sporazum, ki zajema trgovino z blagom in vsa področja, za katera je že možen dogovor, npr. pravila o poreklu, kot prvo fazo sporazumov o gospodarskem sodelovanju, ki bi se izvajali od 31. decembra 2007,
- G. ker je po deklaraciji iz Cape Towna glavni cilj sporazumov o gospodarskem partnerstvu gospodarska krepitev držav AKP,
- H. ker je cilj gospodarskega in trgovinskega sodelovanja med AKP in EU spodbujanje razvoja in podpiranje postopnega vključevanja držav AKP v svetovno gospodarstvo,
 - 1. ponovno izraža prepričanje, da morajo biti sporazumi o gospodarskem partnerstvu instrument razvoja, s katerim se spodbuja trajnostni razvoj, regionalno vključevanje, zmanjševanje revščine v državah AKP in njihovo postopno vključevanje v svetovno gospodarstvo;
 - 2. zaskrbljeno ugotavlja, da pogajanja napredujejo počasi, zaradi česar do 31. decembra 2007 najverjetneje z nobeno regionalno skupino AKP sporazum ne bo v celoti podpisan;
 - 3. je seznanjen z odločitvijo Komisije o dvostopenjskem pristopu za preprečitev motenj v trgovini v ne državah AKP, ki ne spadajo med najmanj razvite, in o nadaljevanju pogajanj o celovitih, razvojno naravnanih sporazumih o gospodarskem partnerstvu po 31. decembru 2007;
 - 4. opozarja na predlog Komisije iz njenega zgoraj omenjenega sporočila in na sklep Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose z dne 20. novembra 2007, da bi v prvi fazi pogajanj sklenili začasne sporazume, omejene na trgovanje z blagom;
 - 5. je seznanjen z začasnim okvirnim sporazumom med Evropsko skupnostjo in partnerskimi državami Vzhodnoafriške skupnosti ter nekaterimi državami Južnoafriške razvojne skupnosti, ki tem državam zagotavlja dostop do blaga na trgu EU brez carin in brez omejitev glede kvot;
 - 6. poudarja, da je vzpostavitev resničnega regionalnega trga osrednja podlaga za uspešno izvajanje sporazumov o gospodarskem partnerstvu in da je regionalno vključevanje bistveno za družbeni in gospodarski razvoj držav AKP; zato poudarja, da morajo sporazumi v teh regijah ohranjati enotnost;
 - 7. poziva obe strani, naj prevzameta odgovornost za čimprejšnje nadaljevanje pogajanj o drugih vprašanjih; poudarja, da je dolgoročni sporazum mogoče doseči le, če si bodo vse udeležene strani prizadevale za to;
 - 8. poudarja, da mora polna asimetrija v sporazumih, ki so skladni z zahtevami Svetovne trgovinske organizacije, vključevati čim večjo prilagodljivost v zvezi z znižanjem tarif, zajemanjem občutljivih proizvodov in ustreznim trajanjem prehodnega obdobja za izvajanje sporazuma v celoti;

9. poziva, da je treba pri pogajanjih o sporazumih o gospodarskem partnerstvu upoštevati posebne interese najbolj oddaljenih regij ter čezmorskih držav in ozemelj na podlagi člena 299(2) in (3) Pogodbe ES;
10. ugotavlja, da je pomembno, da se države AKP udeležujejo v procesu gospodarskega partnerstva in spodbujajo reforme, potrebne za uskladitev družbenih in gospodarskih struktur s sporazumi; poziva vlade teh držav, naj izvajajo pravila za dobro upravljanje; poziva Komisijo, naj upošteva načeli polne asimetrije in prožnosti;
11. poudarja, da pomeni ponudba Komisije glede pravil o oznaki porekla sprostitev veljavnih določb; meni, da je treba v sporazum vključiti potrebne prožnosti, pri tem pa upoštevati razlike v ravni industrijskega razvoja med EU in državami AKP pa tudi med samimi državami AKP;
12. ugotavlja pomembnost pogajanj na najvišji ravni o naložbah v storitve in trgovanju z njimi; poziva Komisijo k prožnosti na teh področjih, saj nekatere regije AKP nasprotujejo obravnavi teh vprašanj;
13. opozarja na zaveze Sveta in Komisije, da se ne bosta pogajala o določbah TRIPS-plus, ki so povezane s farmacevtskimi proizvodi in vplivajo na javno zdravje in dostop do zdravil, na primer o ekskluzivnosti podatkov, podaljšanju patentov in omejitvi razlogov za izdajo prisilnih licenc;
14. poziva Komisijo, naj med pogajanjimi o sporazumih o gospodarskem partnerstvu in po njihovi sklenitvi izvede sistematično analizo družbenega vpliva teh na najbolj ogrožene skupine;
15. poudarja, da mora pravila trgovanja spremljati večja podpora za pomoč, ki je povezana s trgovino, zlasti večja podpora regionalni trgovini, da morajo biti pravila v skladu s predpisi in standardi EU o uvozu in da morajočasni sporazumi poleg financiranja Evropskega razvojnega sklada vključevati še posebne določbe za pomoč trgovini, ki bodo povezane s sporazumi o gospodarskem partnerstvu; poziva, naj se pred zaključkom pogajanj o sporazumih o gospodarskem partnerstvu prevzamejo konkretne obveznosti glede pomoči, povezane s trgovino, in prilagoditvenih stroškov, povezanih s sporazumi o gospodarskem partnerstvu, in sicer popolnoma v skladu s strategijo EU za pomoč trgovini;
16. z zanimanjem pozdravlja razprave o vzpostavitvi regionalnih skladov za sporazume o gospodarskem partnerstvu, ki bodo omogočili pridobivanje sredstev donatorjev EU in zagotovil finančno pomoč za pobude o diverzifikaciji prihodkov;
17. meni, da sklenitev nove generacije sporazumov o prosti trgovini z drugimi državami v razvoju ne bi smela povzročiti ukinjanja trgovinskih ugodnosti, ki jih sedaj uživajo države AKP;
18. poziva Komisijo in pravno službo Evropskega parlamenta, da ocenita vsak posamezni sporazum ter tako zagotovita spoštovanje zakonodajnih pristojnosti in posebnih pravic Evropskega parlamenta v celoti; poziva k postopku odobritve za vsak sporazum; meni, da bi bilo treba pravno ukrepati, če pristojnosti Evropskega parlamenta ne bi bile v celoti spoštovane;
19. poziva Komisijo in Svet, naj pridobita privolitev Evropskega parlamenta glede sklenitve vmesnih sporazumov v skladu z drugim pododstavkom člena 300(3) Pogodbe ES;

20. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, svetu AKP-EU in skupni parlamentarni skupščini AKP-EU.